

CANLI INTRANAZAL GRİP AŞISI

BİLMENİZ GEREKENLER

2013-14

1. Niçin aşılanmalısınız?

Grip ABD de Ekim ve Mayıs ayları arasında her kış salgınlar yapan bulaşıcı bir hastalıktır.

Etkeni öksürme, hapşırma ve yakın temasla bulaşan grip virüsüdür.

Her yaşta insan gribe yakalanabilir ancak hastalanma riski çocuklar arasında en yüksektir. Hastalık aniden başlar ve günlerce sürebilir. Gripte:

- ateş/ titreme
- boğaz ağrısı
- kas ağrıları
- öksürük
- baş ağrısı
- halsizlik
- burun akıntısı veya tıkanıklığı olabilir.

Küçük çocuklar, 65 yaş ve daha büyük kişiler, gebeler ve kalp, akciğer veya böbrek hastalığı olanlarla bağışıklık sistemi zayıf olan kişilerde hastalık ağır seyredebilir. Grip aşısı bu kişiler ve onların yakın çevresi için çok önemlidir.

Grip zatürreye neden olabilir ve mevcut hastalığı olanların durumu kötüleşebilir. Çocuklarda ishal ve havale geçirmeye neden olabilir.

Her yıl ABD de grip nedeniyle **binlerce insan ölür** veya hastaneye yatar.

Aşılanarak kendinizi gripten ve komplikasyonlarından korurken diğer kişilere de hastalık yaymanızı önlersiniz.

2. Zayıflatılmış canlı grip aşısı – LAIV (nazal sprey)

İki tip grip aşısı bulunmaktadır:

Canlı, hastalık yapma yeteneği azaltılmış grip virüsü içeren LAIV isimli aşı burun içine sprey şeklinde kullanılmaktadır. Aşının içindeki virüsler sizi hasta yapmaz.

İnaktif (ölü) grip aşısı enjeksiyon şeklinde vücuda verilmektedir. Bu aşı için ayrı bir aşı bilgi formu vardır.

Grip aşısı her yıl önerilmektedir. 6 aylıktan 8 yaş sonuna kadar olan çocuklar ilk aşı oldukları yıl 2 doz aşı olmalıdır.

Gribe neden olan virüsler devamlı değişmektedir, bu nedenle her yıl tekrar aşılanma önerilir. Her yıl bilimadamları aşının içindeki virüsleri o yıl gribe neden olabileceği düşünülen virüslerle değiştirirler. Grip aşısı, bütün grip enfeksiyonlarına karşı koruma sağlamaz ancak hastalığa karşı en iyi korunma yöntemidir. Canlı grip aşısı 4 değişik grip virüsüne karşı koruma sağlar.

Korunma aşından yaklaşık 2 hafta sonra gelişir. Korunma 1 yıla kadar devam eder.

Grip virüsünün neden olmadığı bazı hastalıklar yanlışlıkla grip zannedilmektedir. Grip aşısı sadece gripi önler.

LAIV 2 ila 49 yaş aralığındaki hamile olmayan kişilere önerilmektedir.

LAIV aşı içinde thimerosal veya diğer koruyucu maddeler bulunmaz.

3. Bazı kişiler zayıflatılmış canlı grip aşısı – LAIV olmamalıdır

- Sağlık görevlinize yumurta alerjisi dahil **ciddi alerjik (hayatı tehdit eden) reaksiyon öykünüz varsa** söyleyin. Daha önce grip aşısı uygulamasından sonra ciddi bir reaksiyonunuz olduysa veya aşı bileşenlerinden herhangi birine karşı ciddi alerjiniz varsa bunlar aşı olmamak için bir nedendir.
 - **Guillain-Barré Sendromu** (ciddi bir felç hastalığı, GBS de denmektedir) **öykünüz varsa** grip aşısı olmadan önce doktorunuzla konuşun. Doktorunuz size aşının önerilip önerilmediğine karar vermenize yardımcı olacaktır.
 - **Son 4 haftada başka bir aşı olduysanız veya kendinizi iyi hissetmiyorsanız** sağlık görevliniz grip aşısı olmadan önce beklemenizi önerebilir. İyileşince tekrar aşı olmaya gelirsiniz.
- LAIV herkese önerilmemektedir. Aşağıdaki kişilere **inaktif** aşı yapılmalıdır:

- Hamile kadınlar
- Bağışıklık sistemi zayıf kişiler
- Bazı uzun süreli sağlık problemi olan kişiler
- Astım hastalığı veya hışıltılı solunumu (wheezing) olanlar
- Uzun süreli aspirin tedavisindeki çocuk ve adölesanlar
- Bağışıklık sistemlerinin zayıflığı nedeniyle özel bakım verilen kişilerle yakın temasta olan kişiler
- 2 yaştan küçük veya 49 yaştan büyük olanlar (6 aydan büyük çocuklar inaktif aşı olabilir, 6 aydan küçük olanlara ki aşı da verilemez)

Daha fazla bilgiyi sağlık görevlinizden alabilirsiniz.

Live Attenuated Influenza Vaccine-Turkish (7/26/13)

4. Aşı Reaksiyonu Riskleri

Her zaman, bir aşının ilaçlara benzer şekilde yan etkilerinin görülme olasılığı vardır. Bunlar genellikle hafiftir ve kendiliklerinden geçerler.

Ciddi yan etkiler de görülebilir ancak nadirdir. Canlı aşının içindeki virüslerin hastalık yapma yetenekleri zayıflatılmıştır, bu nedenle **aşıya bağlı grip olmanız mümkün değildir**.

Canlı grip aşısı sonrası görülebilecek **Hafif problemler**:

2 -17 yaş aralığındaki bazı çocuklar ve adölesanlarda:

- burun akıntısı, tıkanıklık veya öksürük
- Ateş
- baş ağrısı ve kas ağrıları
- wheezing
- karın ağrısı veya nadiren kusma veya ishal

18 – 49 yaş aralığındaki erişkinlerde:

- burun akıntısı, tıkanıklık
- boğaz ağrısı
- öksürük, titreme, yorgunluk/halsizlik
- baş ağrısı

Canlı grip aşısı sonrası görülebilecek **Şiddetli problemler**:

- **Ciddi alerjik reaksiyonlar** her aşından sonra görülebilir (1 milyon doz aşıda 1 den az tahmin edilmektedir)

Aşıların güvenirliliği sürekli izlenmektedir. Daha fazla bilgi için: www.cdc.gov/vaccinesafety/ web sitesini ziyaret edin.

5. Şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmam gerekir?

- Yüksek ateş veya davranış değişikliği gibi olağan olmayan bir durum var mı, bakın. Şiddetli alerjik reaksiyonun bulguları solunum sıkıntısı, seste boğukluk veya wheezing, deride kabarıklıklar, solukluk, halsizlik, çarpıntı veya baş dönmesi olabilir. Bunlar aşından birkaç dakika sonra başlayabileceği gibi birkaç saat sonra da başlayabilir.

Ne yapmalıyım?

- Beklenmemesi gereken ciddi bir reaksiyon düşünüyorsanız 9-1-1 arayın veya hemen aşı yapılan kişiyi en yakın hastaneye götürün. Veya doktorunuzu arayın.
- Daha sonra Sağlık görevlinizden Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını **isteyin** veya kendiniz **1-800-822-7967** nolu telefondan VAERS'i arayın veya www.vaers.hhs.gov adresindeki web sitesine bildirimde bulunun.

VAERS sadece yan etkilerin bildirilmesi içindir. Tıbbi tedavi konusunda bilgi sağlamaz.

6. Ulusal Aşı Sonrası İstenmeyen Etki Yardım Programı

The National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) bir aşıya karşı ciddi bir reaksiyonu olanların tedavi ve bakım ücretlerini ödemelerine yardımcı olmak amacıyla bir federal program oluşturulmuş bir programdır.

Program hakkında daha fazla bilgi almak için

1-800-338-2382 yi arayın veya

www.hrsa.gov/vaccinecompensation web sitesini ziyaret edin.

7. Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Doktorunuza sorun.
- Mahalli veya eyalet sağlık birimlerini arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
 - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** yi arayın veya
 - CDC'nin www.cdc.gov/flu web sitesini ziyaret edin.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention National
Immunization Program

Live Attenuated Influenza Vaccine-Turkish (7/26/13)
Translation provided by Mustafa Kozanoglu, MD,
Toronto, Canada